

Lähetekeskustelu valtiontalouden kehyksistä vuosille 2015 – 2018

Keskustan puheenjohtaja, kansanedustaja Juha Sipilä

8.4.2014

(muutosvarauksin)

Arvoisa puhemies!

Hyvinvointiyhteiskunnan pelastamisella on kiire. Suomen taloustilanne on synkkä eikä se valitettavasti näillä päätöksillä käänny. Hallituksen keskeiset talouspoliittiset tavoitteet eivät toteudu: velkasuhde ei käänny laskuun eivätkä suhteellisen alijäämän, työttömyyden tai työllisyysasteen tavoitteetkaan toteudu. Lisäksi työn verotus on hallitusohjelman vastaisesti kiristynyt.

Suomi on ollut jo kaksi vuotta taantumassa. Muualla Euroopassa näkyy orastavaa kasvua, mutta me emme ole pääsemässä tähän vauhtiin. Julkisen talouden menot suhteessa bruttokansantuotteeseen ja bruttoveroasteemme ovat maailmanennätyslukkaa.

Elämme koko ajan velaksi. Syömävelkaa syntyy melkein miljoona euroa tunnissa. Vuosien 2011 - 2013 aikana alijäämää on syntynyt yhteensä yli 23 miljardia euroa. Tämän lisäksi valtio on tulouttanut Solidiumista miljardin enemmän kuin yhtiö on tuottanut. Todellinen alijäämä on siis ainakin 24 miljardia. Velka on kuitenkin kasvanut reilulla 14 miljardilla samana aikana. Todellisuudessa tilanne on melkein 10 miljardia euroa huonompi kuin pelkkä velan kokonaisluku kertoo. Meille on syntynyt piilovelkaa. Halot ovat loppuneet ja huonekaluja jo poltetaan.

Suomi tarvitsee uskottavan ja rohkean talousohjelman, jolla velaksi eläminen lopetetaan kuudessa vuodessa. Jatkuva uusiutuminen on myös paras takuu eriarvoistumiskehityksen hillitsemiseksi. Vanha viisaus toteaa, että yhteiskunta on juuri niin vahva kuin sen heikoin lenkki on. Vain vahva talous ja korkea työllisyys turvaavat sosiaalisen hyvinvoinnin. Erityisen hankalaa ihmiselle on pitkittyvä työttömyys. Työ on parasta perusturvaa.

Arvoisa puhemies!

Keskustan vaihtoehdossa tavoittelemme ensinnäkin 200 000 uutta työpaikkaa kymmenessä vuodessa. Valtion tase on laitettava kunnolla töihin työttömyyden nujertamiseksi.

Toiseksi sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus on vietävä kunnianhimoisesti maaliin. Kirkkaana tavoitteena pitää olla julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon vahvistaminen.

Kolmanneksi odotan työurien pidentämiseen liittyen työmarkkinaosapuolilta samanlaista yhteistyön yllätystä sote-ratkaisun tapaan.

Lisäksi joudumme säästämään, koska tämä hallitus ei päässyt ajoissa sopuun rakenneuudistuksista eikä ole saanut talouskasvua liikkeelle. Ensi vuodelle ajateltu sopeuttamistoimien taso, 1.6 miljardia euroa, on oikea.

Karkein virhe on lapsilisien leikkaaminen. Viime laman opetukset on pidettävä mielessä, kun mietimme leikkauksia. Vetoa vielä kerran hallitukseen, että perutte päätöksenne. Vaihtoehtoja löytyy, jos lapsiperheiden asema on mielestänne tärkeä: perukaa oppivelvollisuusiän nostaminen ja perukaa kotihoidon tuen muutos. Suomalaiset perheet osaavat itse päättää hoitojärjestelyistä.

Säästöjä löytyy asioissa, jotka eivät vaikuta ihmisten arkeen. Tässä muutamia esimerkkejä. Luopukaa kaikista julkisen talouden menoja lisäävistä päätöksistä kuten oppivelvollisuusiän nostamisesta tai kotihoidontuen rajaamisesta. Tehottomia yritystukia voidaan leikata. Kuntien ja valtion yrityspalveluverkostossa on päällekkäisyyttä. Entä mitä saadaan aikaan hallinnonalojen yli 20 miljoonan euron tuottavuusmäärärahoilla? Myös hallinnossa on karsittavaa, kunhan uskallamme purkaa normeja. Onko

tänä vuonna varaa ostaa 53 miljoonalla eurolla uusia luonnonsuojelualueita? Lisäksi eläkepäätös vaikuttaisi pitkässä juoksussa satoja miljoonia euroja myös valtion budjettiin. Kehysriihen kasvupaketilla suunta ei muutu. Se on heiveröinen, kunnianhimoton ja näköalaton. Markkinavoimat eivät yksin pysty hoitamaan teollista rakennemuutosta, vaikka Suomella on edelleen suhteellista kilpailuetua lukuisilla aloilla.

Ensinnäkin kansainväliset esimerkit antavat uskoa, että energiaomavaraisuutta merkittävästi nostamalla voimme saada 30 000 uutta työpaikkaa vuoteen 2020 mennessä ja jopa 90 000 uutta työpaikkaa vuoteen 2050 mennessä, jotka syntyvät erityisesti nopeasti kasvaville energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian markkinoille.

Toiseksi Suomen biotalousstrategiassa tavoitellaan vuoteen 2025 mennessä 100 000 uutta työpaikkaa. Puun vuosikasvusta käytetään nyt vain puolet. Puun vuotuinen käyttö on nostettava 80 miljoonaa kuutiioon. Se vaatisi uuden miljardiluokan investoinnin, esimerkiksi uuden sellutehtaan Suomeen. Se toisi vauhtia myös puun muuhun käyttöön sekä raaka-ainetta sahoille ja biovoimaloihin. Lisäksi elintarviketeollisuudessa tavoitteena on oltava viennin lisääminen 2 miljardilla eurolla. Tavoite lisäisi työpaikkoja merkittävästi ruokaketjussamme.

Kolmanneksi matkailuelinkeino on puolestaan asettanut itselleen 30 000 uuden työpaikan tavoitteen vuoteen 2020 mennessä. Lentoliikenteen toimivuus on toimialan erityisenä huolena.

Neljänneksi Suomella on hyvä osaaminen tietotekniikassa ja pelialalla. Seuraavaksi se osaaminen pitää hyödyntää uusissa oppimisympäristöissä. Meidän pitää olla askel edellä muita tietotekniikan soveltamisessa ja tavoitella rohkeasti kymmeniä tuhansia uusia työpaikkoja.

Viidenneksi valtion on ylipäätään luotava edellytyksiä yrittäjyydelle. Olemme tehneet esityksiä esimerkiksi luovutustappioiden vähennysoikeuteen, First North -listan yritysten osinkoverotukseen, aloittavien yritysten henkilöstöantien arvostuskohteluun, yritysten sukupolven vaihdosten helpottamiseen sekä henkilöyhtiöiden verotukseen.

Kun tavoite on selvä, seuraava tehtävä on esteiden raivaaminen. Jos työpaikkojen syntymisen esteenä on rahoitus, keskusta on valmis käyttämään tämän muutoksen tekemiseen valtion tasetta eli omaisuutta. Tavoitteen saavuttamiseksi olen valmis muuttamaan valtion ei-strategista omistusta uuteen muotoon, siis uuteen muotoon, mutta vain, jos lopputuloksena on teollisen rakennemuutoksen vauhdittaminen ja 200 000 työpaikkaa. Muuten ei kannata myydä eurollakaan.

Usko omaan työhön ja osaamiseen on aina saanut suomalaisissa ihmeitä aikaan. Muutoksen on lähdeävä tästä salista.